

DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ion Rusnac, Irinei Țurcanu-Rusnac, Iurie Bulbaș și Anei Bulbaș cu privire la încasarea datoriei, deposedarea de bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ,
și la cererea reconvențională a lui Ion Rusnac împotriva Băncii Comerciale „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de credit,
împotriva încheierii din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel, din motivul nelichidării neajunsurilor constatate,

c o n s t a t ă :

La 24 august 2015, Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac Irina, Bulbaș Iurie și Bulbaș Ana, solicitând încasarea datoriei în mărime de 576 806, 64 de lei, deposedarea silită de bunul ipotecat cu nr. cadastral XXXXXcu suprafața de 67,6 m.p. situat înXXXXX, pentru comercializare în scopul stingerii datoriei formate, evacuarea din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 17 480, 20 de lei. (f.d. 5-9 vol.I).

La 01 aprilie 2016, Rusnac Ion a depus cerere reconvențională prin care a solicitat declararea nulității a contractului de credit nr. XXXXXîncheiat prin dol (f.d. 86 vol.I).

Prin hotărârea din 28 septembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a fost admisă iar acțiunea reconvențională depusă de Rusnac Ion a fost respinsă, ca fiind prescrisă (f.d. 142-143,156-169 vol.I).

La 07 octombrie 2016 și la 23 noiembrie 2016, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii contestate, pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” SA să fie respinsă integral,

iar cererea reconvențională depusă de Ion Rusnac să fie admisă integral. Totodată, au solicitat apelanții scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel, s-a acordat apelanților un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite în încheierea din 21 septembrie 2017.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 23 mai 2018, a respins recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac și a menținut încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 9-14, V. II).

Prin decizia din 06 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, s-a casat integral încheierea din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel (f.d. 18-23, V. II).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 septembrie 2018, a restituit cererea de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor constatate (f.d. 38-40, V. II).

La 10 octombrie 2018, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au declarat recurs, prin care au solicitat casarea încheierii din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, remiterea cauzei spre rejudecare și acordarea unui nou termen pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului, recurenții au menționat că instanța de apel, după ce a primit cauza spre rejudecare, nu le-a acordat un termen cât de cât rezonabil pentru a achita taxa de stat. Or, termenul stabilit prin încheierea din 21 septembrie 2017 expirase din momentul remiterii cauzei spre rejudecare.

Prin urmare, au notat că instanța de apel a neglijat dreptul lor la un proces echitabil, omițând să stabilească termenul de procedură pentru achitarea taxei la depunerea cererii de apel.

La fel, au menționat că instanța de apel a emis încheierea recurată în lipsa lor, fapt ce i-a lipsit de posibilitatea de a se expune pe marginea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 septembrie 2018, iar recursul a fost declarat la 10 octombrie 2018, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac urmează a fi respins din motivele ce succed.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că actul judecătoresc contestat a fost emis în concordanță cu normele de drept procedural pertinente.

Primordial, instanța de recurs consideră oportun de a învedera că în sensul alin. (1), art. 369 din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1);

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță;

d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare;

e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel;

f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, se constată că la 07 octombrie 2016 și la 23 noiembrie 2016, Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac au depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 septembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, solicitând totodată și scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel. Prin încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea apelanților privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel, s-a acordat apelanților un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei.

Ulterior, prin încheierea din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac. Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 23 mai 2018, a respins recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac și a menținut încheierea din 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău. Iar, prin decizia din 06 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac, s-a casat integral încheierea din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Curtea de Apel Chișinău rejudecând cauza, prin încheierea din 25 septembrie 2018 a restituit cererea de apel depusă de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor constatate.

În condițiile speței, Colegiul reține că instanța de apel just a stabilit că, apelanții

Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina au depus cerere de apel în data de 07 octombrie 2016, fără a achita taxa de stat, iar încheierea din 21 septembrie 2017 a instanței de apel, prin care a fost acordat un termen de 10 zile, pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat, apelanții au recepționat-o în data de 12 decembrie 2017.

Astfel, Colegiul reține că după emiterea deciziei din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, apelanții Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina au avut la dispoziție un timp suficient pentru înlăturarea neajunsului constat, însă neglijând drepturile lor procesuale, nu au prezentat dovada achitării taxei de stat, cu toate că au cunoscut despre existența actelor procedurale emise de instanțele judecătorești.

În speță, instanța de recurs menționează că de către apelanți-recurenți nu au fost luate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CtEDO, de a proteja drepturile lor de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului. Instanța de recurs remarcă și practica CtEDO, care, în cauza SRL „Tudor Comerț” vs. Moldova, a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță.

Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 25 septembrie 2018, deoarece apelanții nu și-au exercitat în volum deplin drepturile procedurale, iar ca consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestora.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 din Codul de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ion Rusnac și Irina Țurcanu-Rusnac.

Se menține încheierea din 25 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ion Rusnac, Irinei Țurcanu-Rusnac, Iurie Bulbaș și Anei Bulbaș cu privire la încasarea datoriei, deposedarea de bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ, și la cererea reconvențională a lui Ion Rusnac împotriva Băncii Comerciale „Eximbank – Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de credit.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan